

สิทธิ กุหลาบทอง 2555: นิเวศวิทยาและแนวทางการบริหารจัดการแหล่งต้นน้ำ เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงใน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ พื้นที่ชุ่มน้ำแควใหญ่
ตอนล่าง จังหวัดกาญจนบุรี ปรินญาวิทยาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการประมง)
สาขาการจัดการประมง ภาควิชาการจัดการประมง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
อาจารย์อัสริยา วุฒิสินธุ์, Ph.D. 109 หน้า

การศึกษานิเวศวิทยาแหล่งน้ำในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ พื้นที่ชุ่มน้ำแควใหญ่
ตอนล่าง จังหวัดกาญจนบุรี ในช่วงเดือนพฤษภาคม และกันยายน 2555 พบว่าจากผลการศึกษา
ทางด้านนิเวศวิทยาของแหล่งน้ำทั้งหมดสามารถแบ่งพื้นที่ศึกษาออกได้เป็น 2 โซน ได้แก่ โซนที่
1 เป็นพื้นที่ที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ อีกทั้ง
ข้อมูลทางนิเวศวิทยาบ่งชี้ถึงสภาพทางนิเวศวิทยาของแหล่งน้ำที่ดี ยังคงความอุดมสมบูรณ์ตาม
ธรรมชาติ และเป็นพื้นที่ที่มีความเปราะบางทางระบบนิเวศเนื่องจากพบพรรณปลาหลายชนิดที่
เป็นพรรณปลาเฉพาะถิ่น (Endemic species) ได้แก่ ห้วยล่อ ห้วยสะด่อง ห้วยแม่ละมุน และห้วยลำ
อิฐ ขอเสนอแนะแนวทางการจัดการในพื้นที่โซนที่ 1 คือควรมีการกำหนดนโยบายเพื่อให้งดไว้ซึ่ง
ลักษณะตามธรรมชาติแบบดั้งเดิมให้มากที่สุด โดยไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ หรือ
เปลี่ยนแปลงให้น้อยที่สุด ส่วนโซนที่ 2 เป็นพื้นที่ที่คุณภาพน้ำต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และมี
ลักษณะบ่งชี้ทางนิเวศหลายประการแสดงถึงความเสื่อมโทรม ขอเสนอแนะแนวทางการจัดการ
ในพื้นที่โซนที่ 2 คือ 1. พื้นที่ห้วยสลักพระการสร้างฝายกั้นลำน้ำผิวดินรูปแบบส่งผลให้เกิดการทับ
ถมของตะกอนอินทรีย์สาร จึงควรมีการขุดลอกตะกอนอินทรีย์สาร และขออนุมัติงบประมาณจัด
ปรับปรุงรูปแบบของฝายให้ถูกต้อง และ 2. ห้วยลำอิฐตอนปลาย พบปัญหาการทับถมของตะกอน
อินทรีย์สารจากพื้นที่เกษตรกรรมปริมาณมากในช่วงฤดูแล้ง จึงควรควรปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์เป็นพืช
คลุมดินบริเวณตลอดแนวลำห้วย เพื่อป้องกันการกัดเซาะและการชะล้างบริเวณริมตลิ่ง และ
ประโยชน์ด้านอาหารสัตว์อีกด้วย